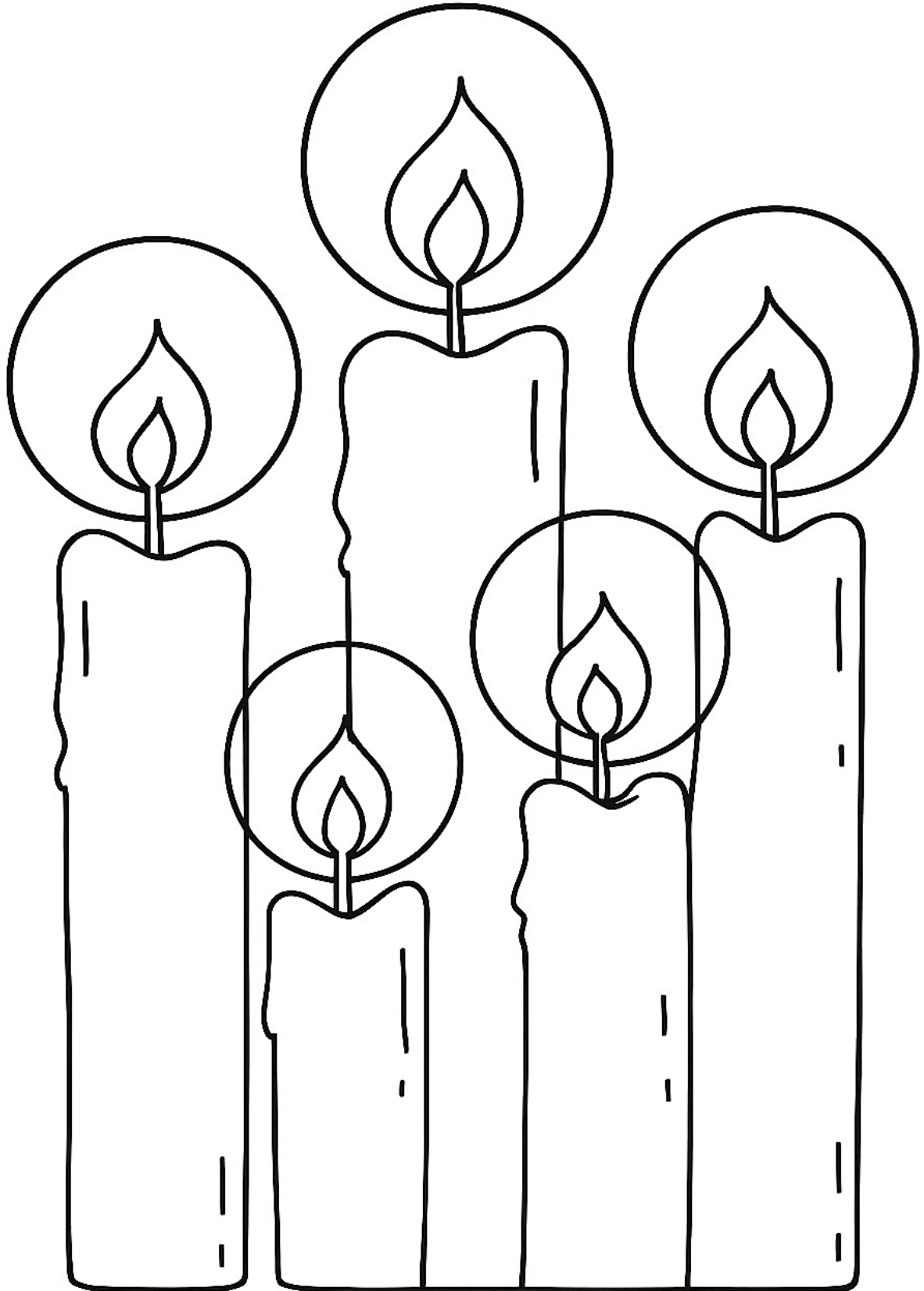

8 februari 2026

Zout en licht door Gods geboden

Matteüs 5:13-20

Thema: Jullie brengen smaak en licht

Doel

De kinderen. Leren dat christenen, als ze Gods leefregels volgen, het goede brengen in de wereld.

Toelichting

Jullie zijn het zout van de aarde, zegt Jezus. Jullie geven smaak aan de wereld en helpen voorkomen dat ze bederft. Maar dan moet je wel trouw zijn aan Gods geboden. Anders word je net als alle anderen: een flauw leven waarin Gods goedheid niet merkbaar is.

Jullie zijn het licht voor de wereld. Wees je ervan bewust dat niet alleen God ziet hoe jullie leven. Of je trouw bent aan Hem. Ook de mensen om je heen zien wat jullie doen en laten. Brengen jullie Gods licht in hun leven? Geven jullie een goed voorbeeld? Gaan anderen door jullie denken: wat is het mooi een christen te zijn?

Leven als zout en licht voor de wereld vraagt dat we Gods geboden serieus nemen en steeds nadenken hoe we een smakelijk en licht leven hebben tot eer van God.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Nachtlampje

Richtlijnen: Voor de jongste kinderen kun je je concentreren op het licht. Als inleiding kun je vragen waar het echt donker is hun huis. Vinden ze dat spannend of eng? Soms ben je een beetje bang in het donker. Zeker als je in je bed ligt. Een nachtlampje helpt dan. Je weet waar je bent, in je eigen bed, bij je eigen spullen. Je vader en moeder zijn er ook. Je hoeft niet bang te zijn.

Jezus zegt dat wie in hem gelooft een nachtlampje is in de wereld. Ze leven zoals God graag wil (God danken en om hulp vragen, vriendelijk zijn, een ander helpen, niet gemeen zijn of een ander pijn doen). Andere mensen zien jou en denken: wat is het fijn om een kind van God te zijn. Dan heb je een goed leven.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Jullie brengen smaak en licht

Richtlijnen: Neem een aantal levensmiddelen mee uit de winkel. In heel veel dingen zit zout. Soms veel, soms weinig. Waarom is dat? Ook kun je vertellen dat, toen er nog geen diepvries was, veel eten in zout werd bewaard. Dan bleef het langer goed.

Jezus gebruikt in de Bergrede twee beelden om duidelijk te maken hoe christenen horen te zijn. Allereerst zout: christenen brengen een goede smaak aan het leven, doordat ze Gods leefregels volgen. Daar wordt een mens gelukkig van; daardoor wordt hij bewaard voor het verkeerde. Als je zo leeft bedank je God voor het licht dat Hij heeft in jouw leven (door Jezus), maar je maakt dat licht ook zichtbaar voor mensen om je heen. Als zij al in God geloven, bemoedigt je hen. En als ze God niet kennen, laat je zien hoe mooi en fijn het is te leven met Hem.

Welke eigenschappen horen volgens jou bij een licht en zout leven.?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Heb jij smaak? Breng jij licht?

Richtlijnen: Lees met de jongeren de aangegeven verzen. Leg hen aan de hand van de toelichting uit wat bedoeld wordt in dit stukje van de Bergrede. Christenen zijn smakelijk als zout, ze bewaren de wereld voor slechte dingen, als ze tenminste zelf trouw zijn. Ze brengen Gods licht in de wereld voor henzelf en anderen.

Wees je ervan bewust dat niet alleen God ziet hoe jullie leven. Of je trouw bent aan Hem. Ook de mensen om je heen zien wat jullie doen en laten. Brengen jullie Gods licht in hun leven? Geven jullie een goed voorbeeld? Gaan anderen door jullie denken: wat is het mooi een christen te zijn?

Leven als zout en licht voor de wereld vraagt dat we Gods geboden serieus nemen en steeds nadenken hoe we een smakelijk en licht leven hebben tot eer van God. Welke eigenschappen horen volgens hen bij een licht en zout leven.

Extra bijbelgedeelte: Kolossenzen 4: 3-6

(Paulus omschrijft het leven als christen, dat andere mensen zien. We moeten wijs zijn, een goed moment om te getuigen gebruiken, aantrekkelijk en sprankelend zijn in onze woorden en daden. De NBG51 zegt: aangenaam, niet zouteloos.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Inleiding

Waarom de leerlingen geroepen zijn

In de tijd van Jezus was zout een heel belangrijk kostbaar product. Het gaf smaak aan het eten en was een conserveermiddel.

- Vs. 13 Wanneer het voor de mensen nuttige zout zijn eigen smaakgevende kracht verliest, dan is er geen ander middel meer om die smaak terug te winnen. Het zout moet waardeloos worden weggegooid. Daarmee vergelijkt Jezus zijn leerlingen: zij zijn geroepen om het zout van de aarde te zijn. Als Jezus' leerlingen niet meer vanuit hun hart leerling van Jezus zijn, worden zij van binnenuit het leerling-zijn ontrouw: ze worden smakeloos: ze zijn helemaal onbruikbaar en moeten naar buiten worden geworpen. Dat is een heel heftig oordeel dat Jezus uitspreekt over ontrouw van zijn leerlingen. Hij laat hiermee zien dat het echt om het hart gaat en niet om de uiterlijke schijn van het houden van godsdienstige plichten.
- Vs. 14 Dit vers verwijst naar Jesaja 42:6: Israël is de Godsknecht: het licht voor de heidenen. Zij moest als Gods volk een lichtend voorbeeld zijn voor de volkeren om hen heen. Op eenzelfde manier zijn de leerlingen lichtdragers voor de wereld: met een goede levenswandel moeten zij de lichtdragers zijn. Zij staan als leerlingen van Jezus op een in het oog vallende plaats in de wereld en je kunt niet langs hen heen kijken om hen over het hoofd te zien.
- Vs. 15v De leerlingen van Jezus moeten openlijk het licht van het christendom laten zien, zodat daardoor de mensen onderwezen worden en ertoe worden aangezet om de eer te geven aan Hem die de Schepper en Koning van hemel en aarde en alle leven is. De goede werken laten goed zien hoe dit moet gebeuren. Het doel hiervan is de verheerlijking van God de Vader.

Jezus' houding tegenover de wet

- Vs. 17vv De wet zagen de Joden als door God voor de Schepping geschapen en eigenhandig geschreven en vervolgens aan Mozes gegeven/gedicteerd: de Tora. De profeten en de geschriften zijn een verder ontwikkeling op de goddelijke openbaring van de Tora. De wet en de profeten werden in de synagogediensten voorgelezen. De Schriften niet.

Het Oude Testament is ondeelbaar in haar gezag. Jezus' interpreteerde het houden van de wet anders dan de rabbijnen. De rabbijnen maakten geen onderscheid tussen grote en kleine geboden, maar tussen zware en lichte geboden. Je kunt het opvatten als onderscheid tussen belangrijke en niet belangrijke geboden.

Doordat Jezus als voorwaarde voor het heil een gerechtigheid eist die ver uitgaat boven die van de schriftgeleerden en hun aanhangers, geldt voor Hem het verschil tussen belangrijke en niet-belangrijke geboden niet meer. De beste toelichting hiervan is Jezus' toespraak uit Matteüs 23:1-36. Jezus wijst op het onderscheid in rang tussen de verschillende afzonderlijke geboden en verklaart de ceremoniële wet ongeldig (Marcus 7:15). Hij heeft de volmacht als Messias om te bepalen hoe de geboden naar Gods wil volbracht moeten worden (bijvoorbeeld het sabbatsgebod).

Jezus overtreft de eisen van de farizeese wet op het gebied van de ethiek, maar de wet verliest door haar onvolmaaktheid nog niet haar heiligheid. Zij wordt nu vervangen door de nieuwe messiaanse wet van Jezus, omdat nu met zijn komst de tijd is aangebroken waarin de heerschappij van God tegenwoordig is geworden. De Mozaïsche wet wordt door de nieuwe wet geradicaliseerd en vervuld, ze wordt van historische en tijdgebonden begrenzing bevrijd en ze krijgt haar plaats in de heilsgeschiedenis die haar toegewezen is. Jezus verinnerlijkt de wet. Het hangt van de gezindheid van de mens af of hij onrein of rein staat voor God. Hiermee heeft de ceremoniële wet afgedaan.

Het ene gebod van liefde tot God en de naaste sluit alle andere geboden in en vormt daarmee ook de norm en het begrijpen van alle andere geboden. Jezus maakt voor zichzelf aanspraak op de volmacht om in ieder afzonderlijk geval te beslissen of de wet de uitdrukking van Gods wil is of niet. Wat voor Hem geldt is de diepere zin van de wet en niet de afzonderlijke bepalingen. Door dit principe wordt de joodse traditiegedachte tenietgedaan en daarom laat de tegenstelling tussen Jezus en de rabbijnen geen mogelijkheid over voor een compromis.

Een of twee vragen bij het gedeelte

- Wij zijn ook leerlingen van Jezus. Wat betekent het voor jou dat Jezus zegt: dat je het zout der aarde of het licht van de wereld bent?
- Wat betekent het dat het gebod: Heb God lief boven alles en je naaste als jezelf het grote gebod is? Zijn dan alle anderen geboden niet belangrijk meer?

Auteur: ASdR

Liederen

Psalm 134

Lied 838

(=Gezang 481 LvdK)

Lied 718

(=Gezang 350 LvdK)

Weet je waar 't hemels Koninkrijk op lijkt?

Hemelhoog 91

Als je bidt, zal Hij je geven

Hemelhoog 101

Gelukkig zal je zijn

Hemelhoog 1

Meer en meer

Hemelhoog 384

Lees je Bijbel, bid elke dag

Hemelhoog 382

Laat zo je licht maar schijnen

Hemelhoog 685

Ik was hongerig

Hemelhoog 703

Jezus zegt dat Hij hier van ons verwacht

Op Toonhoogte 414

Zoek eerst het Koninkrijk van God

Hemelhoog 88

Auteur: PZ

Nachtlampje

Inleiding

Het is nu licht hè, je kunt alles zien de tafels de stoelen hier binnen. De bomen en de huizen buiten. En als je de handen voor je ogen doet? Dat is donker!

En midden in de nacht, kun je dan wat zien? Hoe vind je dat? Wat doe je dan?

Is het spannend? Ben je bang. Licht er misschien een zaklamp bij je bed.

Misschien heb jij wel een berghok thuis waar het heel donker is. Durf jij daar te gaan kijken zonder zaklamp?

Bijbelverhaal

Papa, mama en Jenny logeren bij tante Laura en oom Arjen. Mama brengt Jenny op bed. Ze geeft een nachtkus en zegt: 'Lekker slapen meisje, wij gaan beneden nog even gezellig praten met oom en tante.' Jenny knikt. Als mama weg is vindt ze het wel erg donker. Je kunt bijna niks zien. Hoe moet dat nu straks, als ze naar de wc wil? Als ze maar niet ergens over valt. Of dat ze ergens tegenaan botst. Dat doet pijn. Het is in dit vreemde bed ook wel een beetje spannend. Het lijkt net of er iets bij het raam beweegt. Wat is dat?! Ze wordt een beetje bang. '

'Mama, máma!', roept ze. Mama komt snel weer naar boven. 'Wat is er meisje. 'Ze doet snel het licht aan. Jenny antwoordt: 'Het is hier zo donker, ik zie niks, maar bij het raam beweegt wel iets. Dat is eng!'

'Dat is het gordijn dat beweegt in de wind. 'zegt mama, 'Zie je wel, dat doet het nu ook.'

'Mama, mag de lamp aan blijven?' vraagt Jenny. Mama denkt na.' Met zo'n grote lamp aan kun je niet goed slapen. Ik ga tante Laura even vragen of ze een nachtlampje voor je heeft.' Ze gaat naar beneden en komt even later terug met een klein lampje. Dat steekt ze in het stopcontact. Het grote licht doet ze uit. Jenny's ogen moeten even wennen en dan ziet ze toch mama staan in het schemerlicht. En ze ziet het gordijn weer een beetje bewegen. De deur van de slaapkamer kan ze ook zien als ze goed kijkt. 'Is het zo beter lieve meid?' vraagt mama. 'Ja, zegt Jenny, zo kan ik wel slapen. Nu ben ik niet bang meer.'

Jezus wil graag dat wij ook een lampje zijn. Hè, wij kunnen toch geen echt lampje zijn? Nee je kunt geen licht geven zoals een lampje. Maar je kunt wel iets laten zien aan de mensen. Als je laat zien dat Gods regels belangrijk zijn. Dat als je leeft zoals God graag wil, je daar gelukkig van wordt. Lief zijn voor elkaar, anderen helpen. Niet gemeen zijn of iemand pijn doen. Daar wordt God blij van, maar jij ook! En jij kunt laten zien hoe fijn het leven dan is. Als andere mensen dat zien willen ze ook bij God horen.

Auteur: TD

Jullie brengen smaak en licht

Inleiding

Neem een potje zout mee. Weten de kinderen wat het is? Laat ze eventueel een beetje proeven. Laat daarna een aantal voorverpakte etenswaren of verpakkingen van etenswaren zien aan de kinderen.

Kijk met elkaar hoeveel zout erin zit. Neem ook producten mee waarvan de kinderen niet weten dat er zout in zit, omdat het zoet smaakt, zoals roomijs.

Waarom zit er in veel van onze etenswaren zout?

Zout is een smaakmaker. Brood zonder zout bijvoorbeeld smaakt echt niet lekker.

En zout zorgt ervoor dat we producten langer kunnen bewaren.

We hebben zout nodig voor ons lichaam. Zout zorgt er onder andere voor dat onze spieren en zenuwen goed werken.

In de tijd van de bijbel kenden de mensen ook al zout. Zout was toen nog belangrijker dan nu. Omdat er toen nog geen koelkast of diepvries was, gebruikten de mensen zout om het eten zo lang mogelijk goed te houden.

In het verhaal van vandaag komt ook een korenmaat voor. Een korenmaat was in de tijd van de Bijbel een bak met vier poten waar graan in werd bewaard. Vaak stond die in de woonkamer. Je zou de korenmaat kunnen vergelijken met een emmer vandaag de dag.

Bijbelverhaal:

Jezus zegt tegen zijn leerlingen: 'Jullie zijn het zout van de aarde. Jullie moeten door je daden laten zien dat je voor Mij hebt gekozen. Als je dat niet doet ben je als zout dat zijn smaak heeft verloren. Hoe kun je het dan weer zout maken? Dat lukt niet meer. Het zout is niet meer te gebruiken. Het wordt weggegooid en vertrapt'

De leerlingen knikken ernstig. Ze snappen wat Jezus hier bedoelt. Zout is heel erg belangrijk in hun tijd. Zonder zout kun je eten niet lang bewaren en het eten smaakt ook nergens meer naar.

Dat Jezus hen vergelijkt met zout nemen ze heel serieus. Zij moeten inderdaad aan andere mensen laten zien dat ze bij Jezus horen. In wat ze zeggen en in wat ze doen.

Jezus zegt ook tegen zijn leerlingen: 'Jullie moeten ook het licht in de wereld zijn. Jullie moeten jezelf niet verbergen en verstoppen, maar er openlijk voor uitkomen dat je bij Mij hoort. Een stad die op een berg ligt kan ook niet verborgen blijven. Iedereen kan die stad al vanuit de verte zien. En je zet toch ook geen lamp onder een korenmaat (emmer)? Nee, dan zie je niets van het licht. Het licht is verstoppt. Je zet de lamp juist op een standaard, zodat iedereen die in de kamer is het licht kan zien. Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen om je heen. Als ze jullie goede daden zien zullen ze zeggen: 'Dit zijn volgelingen van Jezus en van God. Dat kun je zien aan hoe ze doen en spreken'

Probeer niet te lijken op de Farizeeërs en Schriftgeleerden. Zij denken dat ze het heel goed doen. Zij denken dat

ze goed bezig zijn wanneer ze zich aan allerlei grote en kleinere wetten houden. De wetten zijn niet het belangrijkste. Je alleen aan de wetten houden maakt je nog geen goede gelovige. Je kunt dan het Koninkrijk van God niet binnen gaan.

Het voelen in je hart is belangrijker dan je precies aan alle wetten te houden. Als het alleen maar aan de buitenkant voor je leeft, heb je er niets aan.

Laat de mensen om je heen zien dan je van God houdt boven alles en dat je houdt van je naaste als van jezelf. Dat is het eerste en het grote gebod.

Verwerking

Jezus vraagt ook van ons dat we het zout van de aarde en het licht in de wereld zijn. Als volgelingen van Jezus moeten we laten zien wat belangrijk is.

Kunnen anderen aan jou zien en merken dat je Jezus volgt in je leven?

Als het goed is laten wij zien hoe God wil dat wij leven. Hoe mooi is het wanneer andere kinderen aan jou kunnen zien dat je 'anders' bent. Hoe mooi is het dat je iets van Jezus door jou heen aan anderen mag laten zien. En dat die anderen dan jaloers mogen worden op het leven dat jij hebt aan de hand van de Heer.

We mogen ons licht niet verstoppen en ons zout mag niet flauw worden.

Kom er maar voor uit dat je Jezus kent en vertel anderen erover.

Zet God op de eerste plaats en vindt je naaste (dat zijn alle mensen om je heen) net zo belangrijk als je jezelf vindt. Dan zullen de mensen om je heen dat aan jou merken en ze zullen zeggen 'God is goed'.

Auteur: MMe

Heb jij smaak? Breng jij licht?

Inleiding

Vandaag gaan we een stukje lezen uit de Bergrede. De Bergrede is een toespraak die Jezus hield voor zijn leerlingen, terwijl Hij op een berg stond. Hij wilde zijn leerlingen vertellen wat belangrijk is als je bij het Koninkrijk van God hoort. En hoe je dit aan de mensen om je heen kunt laten zien. We lezen met elkaar Matteüs 5:13-20.

‘Jullie zijn het zout van de aarde’, zegt Jezus. Wie van jullie kan opnoemen waar je zout voor kunt gebruiken?
Zout geeft smaak aan ons eten en zorgt er ook voor dat het niet bederft.

Bijbelvertelling

In de tijd dat de Here Jezus hier op de aarde was, was zout heel kostbaar. De mensen hadden in die tijd nog geen diepvries. Veel eten werd in het zout bewaard, zodat het goed bleef en niet zou bederven. Zout werd ook gebruikt om het eten smaak te geven, zoals wij dat nog steeds doen.

*‘Jullie zijn het zout van de aarde.’ zegt Jezus.
Als wij Jezus volgen, dan zijn we als zout.
We brengen smaak aan de wereld om ons heen.
In de klas, op het schoolplein, op de sportclub en ook thuis.
We komen bijvoorbeeld op voor een kind dat gepest wordt.
Of we helpen iemand die hulp nodig heeft.
Daar wordt de wereld beter van en daarmee geven we smaak aan de wereld.
Het helpt ook om de wereld te bewaren voor slechte dingen.
Dingen die niet bij Gods Koninkrijk horen en de wereld bederven.*

Jezus vergelijkt zijn volgelingen ook met licht. Jezus zegt: ‘Ik ben het Licht van de wereld.’ Maar omdat wij bij Jezus horen, mogen ook wij een licht zijn. Licht wijst de weg. Denk maar eens aan een zaklamp in het donker. Het verlicht de weg en schijnt in de duisternis. Licht kan iedereen zien. Daarom is het ook zo belangrijk dat we ons licht niet verstoppen, maar dat we het laten schijnen in de wereld. Denk maar eens aan dat liedje: Jezus zegt dat Hij hier van ons verwacht, dat we zijn als kaarsjes, brandend in de nacht.

In deze wereld is het niet altijd zo fijn. Mensen zijn niet altijd aardig voor elkaar. Veel mensen voelen zich alleen. Het maakt de wereld donker en smakeloos.

Daarom wil Jezus zo graag dat we als zout en als licht zijn. Want niet alleen God ziet hoe we leven, en of we Hem willen volgen. De mensen om ons heen zien het ook.

Jezus zegt het zo:
‘Laat je licht zo schijnen voor de mensen, dat zij jouw goede werken zien en jouw Vader, die in de hemel is, verheerlijken.’

Je kunt je licht te laten schijnen door het doen van goede dingen en je te houden aan Gods geboden. Je hoeft geen goede dingen te doen om te laten zien hoe goed jij bent. Nee, je mag goede werken doen, zodat de mensen om je heen iets in jou mogen zien van wie God is. Daardoor zullen ze nieuwsgierig worden en meer van Hem willen weten. Ze zien dan hoe fijn het is om bij Jezus te horen.

Zout en licht zijn kunnen we niet alleen. Daar hebben we de Heilige Geest voor nodig. Daar mag je elke dag om vragen. Het is belangrijk om dat te doen, zodat je dicht bij de Here Jezus blijft en Hij je kan helpen om te leven zoals Hij dat van ons vraagt. Soms heb je dan zelf niet eens in de gaten dat je voor een ander een lichtje bent geweest. Maar de Heilige Geest zorgt daar dan voor. Bid daar maar om.

Vragen voor een gesprek

- Welke eigenschappen horen volgens jullie bij een licht en zout leven?
- Vind jij het moeilijk om zout en licht te zijn? Hoe komt dat?